

Es Busqueret es queixa

Verí al camp, una lacra que continua

Jordi Muntaner ¹

L'ús il·legal de verins no és un problema recent. Va sorgir amb molta intensitat a la segona meitat del segle passat amb l'estricnina. La finalitat del seu ús era, principalment, eliminar predadors que competien amb la fauna cinegètica. Aquest producte, que es podia adquirir sense cap tipus d'impediment, va ser catastròfic per la fauna, amb l'agreuja que s'acumulava en la cadena tròfica i morien també els animals que es menjaven als que s'havien mort enverinats anteriorment. L'estricnina es va prohibir i els enverinaments varen quasi desaparèixer.

El ressorgiment

Però, a mitjans dels anys noranta, va ressorgir l'ús il·legal de productes fitosanitaris molt potents per enverinar fauna. Aquests productes, que es poden adquirir amb molta facilitat, són compostos organoclorats o organofosforats destinats a combatre plagues agrícoles. Qualsevol altre ús està específicament prohibit. La finalitat és la de combatre als predadors, però, a la península, també als llops, que es troben en augment, i als cans asilvestrats que, per desgràcia, cada vegada són més abundants per tot.

Cartell d'avís de verí a Mallorca. Foto: R. Mas

(¹) jordimuntaner@yahoo.es

Les dades disponibles demostren la catàstrofe a la que s'enfronta la fauna silvestre, i no sols al nostre país, sinó a molts d'altres ja que aquesta pràctica, com moltes altres, està globalitzada. A Espanya, les estadístiques referents als animals trobats enverinats en el període 1990 i 2006 recullen óssos, trencalossos, àguiles imperials, cigonyes negres, àguiles reals, miloques, voltors negres, voltors forasters (més de 1.000 !) milanes reals i negres (Més de 2.000!), cans asilvestrats (quasi 4.000 !), guineus, llops i mils d'altres espècies. I tot això se suposa que es, aproximadament, un 10 per cent del que realment mor enverinat!

El verí a casa nostra

A les Balears, les espècies més afectades han estat el voltor, la miloca, la milana i el corb. El voltor, la miloca i el corb s'han pogut recuperar degut, en part, a que, actualment, cap enverinador s'atreveix a deixar un animal gran com esquer enverinat, ja que podria ser localitzat amb facilitat. Ara es fan servir petits esquers destinats, en principi, a marts, genetes, corbs i, sobre tot, a moixos asilvestrats.

Desgraciadament, aquests esquers continuen afectant les milanes. A més, altre fauna, entre els qual podem destriar els mostels i els eriçons, de segur es veuen greument afectats pel verí.

Cap la possibilitat que la proliferació de rapinyaires, com l'esperver, faci que persones amb petites parcel·les, en les que tenen aviram domèstic que pugui ser afectat per

aquelles, facin servir verí. Aquest ús és molt difícil d'eradicar. També és possible que es faci ús de verí per intentar eliminar cans asilvestrats que estan afectant, cada vegada amb més freqüència, al ramat boví. Si no es fes servir verí, en pocs anys la milana tornaria a ser comú i abundant a Mallorca i Menorca.

Aquesta pràctica il·legal ha estat tan greu per a la fauna, que alguns compostos, com l'aldicarb, han estat prohibits i retirats del mercat a l'Unió Europea. Però, immediatament, són substituïts per altres productes.

A Espanya, el verí per control de predadors està absolutament prohibit per les lleis estatals i autonòmiques referents a la conservació de la natura i també pel Codi Penal. Així, l'ús d'aquests productes o de qualsevol altre és un delicte i les persones que els facin servir seran jutjades i podran patir condemnes de presó, a part d'importants sancions econòmiques.

Per altra part, les administracions que regulen les activitats cinegètiques, han iniciat el tancament de vedats on s'ha fet servir verí per males pràctiques cinegètiques. Els titulars del vedats implicats també poden rebre fortes multes. A les Balears aquesta pràctica està perseguida i el resultat ha estat el tancament i sanció econòmica a dos vedats a Mallorca i la condemna de tres caçadors, dos a Menorca i un a Mallorca, tot lo qual ha estat àmpliament recollit pel medis. Des de fa dos anys s'han començat a emprar cans ensinistrats en la localització de verí o d'esquers enverinats gràcies als quals s'ha obert expedient sancionador a

Milana enverinada. Foto: J. Adrover

un altre vedat a Mallorca. Està previst que la Conselleria de Medi Ambient disposi en poc temps d'una d'aquest unitats canines pròpies.

Que s'ha de fer en cas de trobar verí?

Si vas pel camp i trobes un animal presumptament enverinat o algun bocí de carn o embotit que pensis que pot ser un esquer enverinat, no el toquis i posa't en contacte amb els agents de Medi Ambient (971 176 800) o mitjançant el telèfon gratuït d'emergències 112, o amb el Servei de Protecció de la Natura de la Guàrdia Civil (971 774 193) o amb la caserna de la Guàrdia Civil de Palma (971 774 100). També pots guardar al

teu mòbil el telèfon gratuït Sos-Verí (900 713 182) que està sempre disponible. Convé donar bones referències per a facilitar la localització del presumpte esquer o animal enverinat.

Convé que, entre tots, divulguem que el verí és molt perjudicial per a tota la fauna, inclosa la domèstica, que el seu ús està prohibit, perseguit i durament penat i que existeixen altres alternatives legals pel control de predadors.